ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (štvrtá rozšírená komora)

z 18. novembra 2004 *

Vo veci T-176/01,

Ferriere Nord SpA, so sídlom v Osoppe (Taliansko), v zastúpení: W. Viscardini Donà a G. Donà, advokáti,

žalobca,

ktorú v konaní podporuje

Talianska republika, v zastúpení: pôvodne U. Leanza, splnomocnený zástupca, neskôr I. Braguglia a M. Fiorilli, avvocati dello Stato, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

vedľajší účastník konania,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: V. Kreuschitz a V. Di Bucci, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

* Jazyk konania: taliančina.

ktorej predmetom je jednak návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie 2001/829/ES, ESUO z 28. marca 2001 týkajúce sa štátnej pomoci, ktorú Taliansko zamýšľa poskytnúť v prospech Ferriere Nord SpA [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 310, s. 22), a jednak návrh na náhradu škody údajne utrpenej žalobcom v súvislosti s prijatím uvedeného rozhodnutia,

SÚD PRVÉHO STUPŇA
EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV
(štvrtá rozšírená komora),

v zložení: predseda komory H. Legal, sudcovia V. Tiili, A. W. H. Meij, M. Vilaras a N. J. Forwood,

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 15. januára 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

1 Článok 87 ES uvádza, že ak nie je ustanovené inak, štátna pomoc je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi a narúša hospodársku súťaž tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru.

2 Článok 88 ES upravuje spoluprácu medzi Komisiou a členskými štátmi pri skúmaní existujúcich a nových schém pomoci. Oprávňuje Radu konať v prípade pomoci, ktorá je nezlučiteľná so spoločným trhom, a ustanovuje právomoci Rady.

3 Článok 174 ES stanovuje, že politika Spoločenstva v oblasti životného prostredia má za cieľ, medzi inými, ochranu a zlepšovanie kvality životného prostredia a ochranu ľudského zdravia.

4 Článok 7 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúceho podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. ES L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339), s ohľadom na rozhodnutia prijaté Komisiou o ukončení konania vo veci formálneho zisťovania, ustanovuje:

„6. ... Komisia podľa možností vynaloží všetko úsilie na to, aby prijala rozhodnutie v období 18 mesiacov od začatia konania. Túto časovú lehotu možno predĺžiť spoločnou dohodou medzi Komisiou a daným členským štátom."

5 Článok 6 rozhodnutia Komisie č. 2496/96/ESUO z 18. decembra 1996 ustanovujúceho pravidlá Spoločenstva pre pomoc v oceliarskom priemysle [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 338, s. 42), ktorý bol použiteľný do 22. júla 2002, v súvislosti s konaním stanovil:

„1. Komisia musí byť v dostatočnom čase upovedomená o akýchkoľvek zámeroch v súvislosti s poskytnutím alebo upravením druhov pomoci uvedených v článku 2 až 5, aby mohla podať svoje pripomienky. Rovnako má byť upovedomená o zámeroch na poskytnutie pomoci v oceliarskom priemysle podľa schém, o ktorých už rozhodla podľa ustanovení Zmluvy ES...

2. Komisia musí byť v dostatočnom čase upovedomená, a to najneskôr do 31. decembra 2001, o akýchkoľvek zámeroch na presun verejných zdrojov vo forme nadobúdania podielov, poskytovania kapitálu, úverového ručenia, náhrad alebo podobných opatrení členskými štátmi, oblastnými alebo miestnymi orgánmi alebo inými inštitúciami oceliarenským podnikom, aby mohla podať svoje pripomienky.

...

5. Ak Komisia posúdi, že určité finančné opatrenie môže predstavovať štátnu pomoc v zmysle článku 1, alebo pochybuje, či určitá pomoc je zlučiteľná s ustanoveniami tohto rozhodnutia, informuje dotknuté členské štáty a vyzve oprávnené subjekty a iné členské štáty na predloženie svojich pripomienok. Ak Komisia, po doručení pripomienok a po tom, ako bola dotknutému členskému štátu poskytnutá možnosť na ne odpovedať, zistí, že predmetné opatrenie je pomoc nezlučiteľná s ustanoveniami tohto rozhodnutia, prijme najneskôr do troch mesiacov od doručenia potrebných informácií na ohodnotenie navrhnutého opatrenia svoje rozhodnutie. Článok 88 Zmluvy [ESUO] sa uplatní v prípade, ak sa členský štát nepodriadi tomuto rozhodnutiu.

6. Ak Komisia nezačne konanie ustanovené v článku 5 alebo inak neoznámi svoj postoj po uplynutí dvoch mesiacov od doručenia úplného oznámenia o zámere, môže členský štát vykonať plánované opatrenia pod podmienkou, že o takomto svojom úmysle predtým informuje Komisiu." [*neoficiálny preklad*]

6 Pravidlá Spoločenstva o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 72, 1994, s. 3, ďalej len „pravidlá z roku 1994"), ktorých obdobie platnosti, ktoré uplynulo 31. decembra 1999, bolo dvakrát predĺžené, a to do 30. júna 2000 (Ú. v. ES C 14, s. 8) a následne do 31. decembra 2000

(Ú. v. ES C 184, s. 25), sa vzťahujú na všetky oblasti upravené Zmluvou ES, vrátane tých, ktoré boli predmetom špecifických pravidiel Spoločenstva o štátnej pomoci (bod 2). Tieto pravidlá z roku 1994 vo svojom bode 3 stanovili podmienky uplatnenia pravidiel štátnej pomoci, najmä na investičnú pomoc:

„3.2.1. Pomoc pri investícii do územia (ktorá je striktne nevyhnutná na naplnenie cieľov týkajúcich sa životného prostredia), budov, tovární a zariadení zameraná na zníženie alebo odstránenie znečistenia a neprípustného obťažovania alebo na prispôsobenie výrobných procesov s cieľom ochrany životného prostredia môže byť schválená v rámci obmedzení ustanovených týmito pravidlami. Oprávnené náklady musia byť striktne obmedzené na dodatočné investičné náklady nevyhnutné na naplnenie cieľov týkajúcich sa životného prostredia. Všeobecné investičné náklady, ktoré sa nevzťahujú na ochranu životného prostredia, musia byť vyňaté. Teda v prípade novej investície alebo náhrady, náklady základných investícií určené najmä na vytvorenie alebo výmenu výrobnej kapacity bez zlepšenia vplyvu na životné prostredie neprichádzajú do úvahy... Tieto pravidlá sa v každom prípade nevzťahujú na pomoc zdanlivo zameranú na opatrenia na ochranu životného prostredia, ale ktorá je v skutočnosti pomocou určenou na všeobecné investovanie..." [*neoficiálny preklad*]

7 Bod 3 pravidiel z roku 1994 taktiež stanovuje špecifické podmienky na odsúhlasenie pomoci určenej na pomoc spoločnostiam prispôsobiť sa novým záväzným normám alebo podnietiť spoločnosti, aby išli za hranice ustanovené záväznými normami týkajúcimi sa životného prostredia, a taktiež podmienok na poskytnutie pomoci v prípade, ak záväzné normy chýbajú.

8 Pravidlá Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia (Ú. v. ES C 37, 2001, s. 3; Mim. vyd. 08/002, s. 76, ďalej len „pravidlá z roku 2001"), ktoré nahradili pravidlá z roku 1994, vo svojom bode 7 ustanovili, že sa vzťahujú na pomoc v oblasti ochrany životného prostredia vo všetkých oblastiach upravených Zmluvou ES, vrátane tých, ktoré boli predmetom špecifických pravidiel Spoločenstva o štátnej pomoci.

9 Čo sa týka odkazu na normy týkajúce sa životného prostredia, body 20 a 21 pravidiel z roku 2001 stanovujú, že ak sa berú do úvahy požiadavky týkajúce sa životného prostredia dlhodobo, ceny musia presne zobrazovať náklady a náklady na ochranu životného prostredia musia byť plne pokryté; následne Komisia zastáva názor, že poskytnutie pomoci nie je viac oprávnené v prípade investície určenej najmä na to, aby sa spoločnosti správali v súlade s existujúcimi alebo novými technickými normami Spoločenstva, okrem prípadov malých a stredných podnikateľov (MSP), aby sa im umožnilo prispôsobiť sa novým normám Spoločenstva, a to môže byť užitočný stimul pre spoločnosti na dosiahnutie úrovne ochrany vyššej ako tej, aká je požadovaná normami Spoločenstva.

10 Pokiaľ ide o investície brané do úvahy, bod 36 (prvá veta) pravidiel z roku 2001 ustanovuje:

„Investičná pomoc do pozemkov sú investície, ktoré sú nevyhnutne potrebné na dosiahnutie environmentálnych cieľov, investície do stavieb a technologického zariadenia, určeného na zníženie alebo zamedzenie znečisťovaniu a obťažovaniu a nepriaznivým vplyvom a investície na úpravu technológie výroby s ohľadom na ochranu životného prostredia."

11 Čo sa týka oprávnených nákladov, bod 37 vo svojich prvých troch odsekoch stanovuje:

„Oprávnené náklady musia byť striktne obmedzené na zvýšenie investičných nákladov potrebných na dosiahnutie environmentálnych cieľov.

Má to tieto dôsledky: keď v celkových nákladoch nemožno ľahko identifikovať investičné náklady na ochranu životného prostredia, prihliadne Komisia k objektívnym a transparentným metódam výpočtu, napr. nákladov na technicky porovnateľnú investíciu, aj keď nebude poskytovať ten istý stupeň ochrany životného prostredia.

Vo všetkých prípadoch sa oprávnené náklady musia vypočítať netto z prospechu získaného z každého prírastku kapacity, úspory nákladov vzniknutej počas prvých piatich rokov životnosti investície a z prírastku pomocnej výroby počas uvedeného päťročného obdobia."

12 Pravidlá z roku 2001 stanovujú, že sú účinné od ich zverejnenia v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev* (bod 81), ktoré sa uskutočnilo 3. februára 2001. Bod 82 pravidiel z roku 2001 ďalej upresňuje:

„Komisia uplatní tieto pravidlá na všetky projekty pomoci oznámené so žiadosťou, aby o nich rozhodla po uverejnení pravidiel v úradnom vestníku, a to aj vtedy, keď boli projekty oznámené pred jeho uverejnením..."

Okolnosti predchádzajúce sporu

13 Roku 1978 talianska autonómna oblasť Friuli — Venezia Giulia prijala množstvo opatrení s cieľom podnietiť iniciatívu priemyselných podnikov v oblasti ochrany životného prostredia. Dotknuté ustanovenie, ktoré vyplýva z článku 15 ods. 1 regionálneho právneho predpisu č. 47 z 3. júna 1978, bolo zmenené a doplnené

článkom 7 regionálneho právneho predpisu č. 23 z 8. apríla 1982 a neskôr článkom 34 regionálneho právneho predpisu č. 2 z 20. januára 1992. Bolo schválené Komisiou (list SG (92) D/18803 z 22. decembra 1992) a s konečnou platnosťou prijaté regionálnym právnym predpisom č. 3 z 3. februára 1993. Článok 15 ods. 1 regionálneho právneho predpisu č. 47 z 3. júna 1978, naposledy zmenený a doplnený regionálnym právnym predpisom č. 3 z 3. februára 1993 ustanovuje:

„Regionálna správa je oprávnená poskytnúť priemyselným podnikom, ktoré sú v prevádzke najmenej 2 roky a ktoré navrhli zaviesť alebo pozmeniť výrobné postupy a výrobnú továreň na účely zníženia množstva alebo nebezpečenstva vyrobených splodín, odpadov a emisií, alebo neprípustného obťažovania hlukom alebo zlepšenia kvality pracovných podmienok v súlade s novými normami zavedenými právnymi predpismi, ktoré sa vzťahujú na túto oblasť, finančnú podporu v rozsahu maximálne 20 % z úhrnnej hodnoty podpory na náklady považované za oprávnené."

14 Roku 1998 talianska autonómna oblasť Friuli — Venezia Giulia schválila nové úvery na podporu schémy pomoci schválenej Komisiou roku 1992. Článok 27 písm. c) bod 16 regionálneho právneho predpisu č. 3 z 12. februára 1998 o refinancovaní regionálneho právneho predpisu č. 2 z 20. januára 1992 stanovil rozpočtový dlh vo výške 4 500 miliónov talianskych lír (ITL) ročne za obdobie 1998 — 2000. Toto opatrenie o refinancovaní bolo schválené rozhodnutím Komisie SG (98) D/7785 z 18. septembra 1998.

15 Ferriere Nord SpA (ďalej len „Ferriere") je podnik v oceliarenskej, strojárenskej a hutníckej priemyselnej oblasti, so sídlom v Osoppe, v autonómnej oblasti Friuli — Venezia Giulia. Vyrába oceliarenské výrobky, z ktorých niektoré patria do pôsobnosti Zmluvy ESUO a niektoré do pôsobnosti Zmluvy ES. Podnik, ktorý je jedným z hlavných európskych výrobcov elektricky zváraných pletív, mal roku 1999 obrat 210 800 000 eur, z toho 84 % v Taliansku, 11 % v ostatných štátoch Európskej únie a 5 % v ostatných štátoch sveta.

16 Listom z 26. marca 1997 Ferriere požiadal autonómnu oblasť Friuli — Venezia Giulia o peňažný príspevok, podľa článku 15 regionálneho právneho predpisu č. 47 z 3. júna 1978, v zmenenom a doplnenom znení, na účely postavenia novej továrne na výrobu elektricky zváraných pletív, čo predstavuje technologickú inováciu a zníži znečistenie a emisie hluku a zlepší pracovné podmienky. Celková investícia sa rovná výške 20 miliárd ITL.

17 Regionálnym dekrétom z 8. októbra 1998 autonómna oblasť Friuli — Venezia Giulia rozhodla udeliť príspevok vo výške 15 % prípustných nákladov, t. j. vo výške 1 650 000 000 ITL (852 154 eur).

18 Listom z 18. februára 1999, doručeným generálnemu riaditeľstvu „Hospodárska súťaž" Komisie 25. februára, talianske úrady upovedomili Komisiu v rámci sústavnej oznamovacej povinnosti ustanovenej článkom 6 ods. 1 a 2 rozhodnutia č. 2496/96 o projektoch zahŕňajúcich presun verejných zdrojov v prospech oceliarenských podnikov, o ich zámere poskytnúť oceliarenskému podniku Ferriere štátnu pomoc v oblasti ochrany životného prostredia použitím regionálneho právneho predpisu č. 47 z 3. júna 1978, v zmenenom a doplnenom znení.

19 Oznámenie sa vzťahovalo na štátnu pomoc pre investície do továrne plynulého liatia a do novej valcovacej linky na zvárané oceľové pletivo. Druhá splátka pomoci bola talianskymi úradmi odložená, aby sa predišlo problémom, ktoré by vznikli, ak by musela byť vrátená v prípade, že by Spoločenstvo prijalo rozhodnutie o nezlučiteľnosti takejto pomoci.

20 Listom z 3. júna 1999 Komisia informovala Taliansku republiku o svojom rozhodnutí o začatí konania podľa článku 6 ods. 5 rozhodnutia č. 2496/96 týkajúceho sa pomoci C 35/99 — Taliansko — Ferriere Nord (Ú. v. ES C 288, s. 39).

21 Talianske úrady informovali Komisiu listom z 3. augusta 1999 autonómnej oblasti Friuli — Venezia Giulia trvalému zastúpeniu Talianska pri Európskej únii, že investícia do valcovacej linky patrí do pôsobnosti Zmluvy ES, keďže zvárané oceľové pletivo vyrobené týmto zariadením nie je výrobkom ESUO, že spĺňa ciele zamerané na ochranu zdravia a životného prostredia a že opatrenie patrí do pôsobnosti bodu 3.2.1 pravidiel z roku 1994.

22 Ferriere a European Independent Steelworks Association (EISA) (Európske nezávislé oceliarenské združenie) listami z 5. a 4. novembra 1999 jednotlivo taktiež tvrdili, že príslušný právny rámec pre preskúmanie opatrenia o pomoci je Zmluva ES.

23 Listom z 25. júla 2000 talianske úrady informovali Komisiu, že na žiadosť Ferriere sťahujú časť oznámenia vzťahujúcu sa na investíciu ESUO s ohľadom na továreň plynulého liatia a potvrdzujú časť oznámenia vzťahujúcu sa na investíciu s ohľadom na valcovaciu linku, ktorá sa týka oceliarenských výrobkov mimo ESUO, a požiadali Komisiu rozhodnúť podľa článku 88 ods. 3 ES o zlučiteľnosti so spoločným trhom.

24 Listom zo 14. augusta 2000 Komisia informovala Taliansku republiku o svojom rozhodnutí začať konanie podľa článku 88 ods. 2 ES týkajúce sa pomoci C 45/00 — Taliansko — Ferriere Nord SpA vzhľadom na investície do novej valcovacej linky na zvárané oceľové pletivo (Ú. v. ES C 315, 2000, s. 4). Komisia v tomto rozhodnutí medzi iným ustanovila, že Ferriere bol podnik, ktorý neviedol oddelene účtovníctvo o svojich činnostiach podľa toho, či patria do pôsobnosti Zmluvy ESUO alebo Zmluvy ES, a musí zabezpečiť, že pomoc nebude v prospech činností ESUO.

25 Ferriere predložila svoje pripomienky listom z 13. novembra 2000, v ktorom zdôraznila oddelenie svojich ESUO činností od svojich ES činností a poukázala na dôležitosť cieľa jeho investície týkajúcej sa životného prostredia a uviedla, že pomoc patrí do pôsobnosti schémy schválenej roku 1992 a že je v súlade s bodom 3.2.1 pravidiel z roku 1994.

26 UK Iron and Steel Association (britské združenie železa a ocele) listom zo 4. decembra 2000 adresovaným Komisii uviedlo, že pomoc by mala byť preskúmaná z hľadiska ustanovení ESUO a že navrhovaná investícia má očividne ekonomický účel.

27 V liste z 15. januára 2001 Talianska republika potvrdila, že pomoc by mala byť posúdená podľa Zmluvy ES.

28 Komisia prijala 28. marca 2001 rozhodnutie 2001/829/ES, ESUO týkajúce sa štátnej pomoci, ktorú Taliansko zamýšľa poskytnúť v prospech Ferriere Nord SpA [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 310, s. 22, ďalej len „napadnuté rozhodnutie").

29 Komisia v napadnutom rozhodnutí uviedla, že zvárané pletivo, ktoré bude vyrábané v oddelenej časti podniku s použitím novej valcovacej linky, nie je výrobok ESUO a že pomoc preto musí byť posúdená v zmysle Zmluvy ES. Uviedla, že navrhovaný peňažný príspevok predstavuje štátnu pomoc.

30 Komisia považuje investíciu, ktorá je určená na zlepšenie konkurencieschopnosti podniku a nahrádza staré zariadenie, za v zásade založenú na ekonomických dôvodoch, ktorá by bola uskutočnená v každom prípade, a tvrdí, že to neoprávňuje poskytnúť pomoc v prospech ochrany životného prostredia. Jej pozitívne účinky pre

ochranu životného prostredia a pracovné podmienky by boli sprievodným znakom novej továrne. Komisia si všimla, že pri neexistencii záväzných ekologických noriem vyžadujúcich výstavbu novej valcovacej linky, pomoc nemôže byť považovaná za individuálnu žiadosť schémy, ktorá už bola schválená. Nakoniec uviedla, že za predpokladu, že prevláda environmentálny účel, nebolo by možné, v rámci celkových nákladov investície, rozlíšiť časť týkajúcu sa ochrany životného prostredia, ako to požadujú pravidlá z roku 2001.

31 Následne Komisia vyhlásila, že pomoc je nezlučiteľná so spoločným trhom a nemôže byť vykonaná. Nariadila Talianskej republike podriadiť sa tomuto rozhodnutiu. Ukončila začaté konanie týkajúce sa pomoci C 35/99 — Taliansko — Ferriere Nord (pozri bod 20 vyššie).

Konanie

32 Návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 13. júla 2001 podal Ferriere žalobu podľa článku 230 štvrtého odseku ES, článku 235 ES a článku 288 druhého odseku ES.

33 Talianska republika 22. novembra 2001 podala návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania na podporu návrhov žalobcu. Uznesením zo 14. januára 2002 predseda prvej rozšírenej komory tento návrh prijal.

34 Rozhodnutím Súdu prvého stupňa z 2. júla 2003 (Ú. v. EÚ C 184, s. 32) bol pridelený sudca spravodajca na obdobie od 1. októbra 2003 do 31. augusta 2004 do štvrtej rozšírenej komory, ktorej bola vec následne znovu pridelená.

35 Opatrením na zabezpečenie priebehu konania oznámeným účastníkom konania 28. októbra 2003 Súd prvého stupňa požiadal Komisiu a Taliansku republiku predložiť zákonné a správne dokumenty týkajúce sa schémy pomoci schválenej roku 1992 a označiť, či boli následne zmenené a doplnené. Žalobca bol taktiež požiadaný o označenie faktorov, ktoré sú podľa jeho názoru schopné oddeliť náklady investície týkajúce sa ochrany životného prostredia.

36 Listami z 26. novembra 2003 účastníci konania odpovedali na požiadavky Súdu prvého stupňa.

37 Účastníci konania predniesli svoje prednesy a odpovede na otázky Súdu prvého stupňa na pojednávaní 15. januára 2004.

Návrhy účastníkov konania

38 Ferriere navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil napadnuté rozhodnutie,

— zaviazal Komisiu nahradiť ujmu, ktorú spôsobila žalobcovi svojím rozhodnutím spolu s úrokmi v zákonnej výške stanovenej v Taliansku a sumu počítanú ako peňažné zhodnotenie, oboje vypočítané zo sumy pomoci, počínajúc od 26. apríla 1999,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

39 Talianska republika navrhuje, aby Súd prvého stupňa zrušil napadnuté rozhodnutie.

40 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

O zákonnosti napadnutého rozhodnutia

41 Na podporu svojej žaloby Ferriere uvádza žalobné dôvody týkajúce sa konania a žalobné dôvody týkajúce sa veci samej.

O konaní

42 Žalobca rozvinul šesť žalobných dôvodov týkajúcich sa konania založených na tom, že Komisia nebola oprávnená začať formálne konanie o preskúmaní poskytnutia pomoci, že nedodržala lehoty konania a že porušila právo na obranu, zásadu ochrany legitímnej dôvery, zásadu správneho úradného postupu a svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutia.

O prvom žalobnom dôvode založenom na tom, že Komisia nebola oprávnená začať formálne konanie o preskúmaní poskytnutia pomoci

— Tvrdenia účastníkov konania

43 Ferriere tvrdí, že Komisia neoprávnene začala formálne konanie, prvýkrát 3. júna 1999 a neskôr druhýkrát 14. augusta 2000, keďže sporná pomoc predstavuje opatrenie na použitie schválenej schémy. Komisia mala uzavrieť vec, chybne oznámenú, po vyjadrení, že bola v súlade so schválenými ustanoveniami. Začatie formálneho konania za okolností dotknutého prípadu tak predstavuje porušenie zásady ochrany legitímnej dôvery a právnej istoty.

44 Talianska republika, ktorá namieta zneužitie právomoci, tvrdí, že Komisia mala len zobrať oznámenie do úvahy a neskúmať ho ako individuálnu pomoc.

45 Komisia tvrdí, že bola oprávnená začať formálne konanie o preskúmaní. Po prvé tvrdí, že talianske orgány oznámili pomoc na žiadosť autonómnej oblasti Friuli — Venezia Giulia, pretože pomoc nebola považovaná za patriacu do pôsobnosti schválenej schémy, že v druhom oznámení z 25. júla 2000 ju talianska vláda požiadala o prijatie stanoviska k plánovanému poskytnutiu novej pomoci podľa článku 88 ods. 3 ES a keďže vôbec netvrdila, že pomoc sa považuje za patriacu do pôsobnosti schválenej schémy, nebol dôvod na vykonanie ďalšieho skúmania. Po druhé v oznámení o pomoci talianske orgány uviedli, že neexistujú záväzné normy, čo bolo v rozpore s požiadavkami schválenej schémy. Komisia ďalej tvrdí, že keď následkom preskúmania zistila, že plánovaná pomoc nie je zahrnutá v existujúcej schéme, začala ju skúmať v zmysle platných právnych predpisov.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

46 Je jednoznačné, že dve rozhodnutia o začatí formálneho konania boli postupne oznámené talianskym úradom 3. júna 1999 a 14. augusta 2000.

47 Z listu Komisie z 22. decembra 1992 schvaľujúceho schému pomoci v prospech ochrany životného prostredia navrhnutú autonómnou oblasťou Friuli — Venezia Giulia, ktorý je spomínaný v bode 13 vyššie, vyplýva, že Komisia sa vyjadrila v rámci ustanovení Zmluvy ES, podľa ktorých jej bola dotknutá schéma oznámená talianskymi orgánmi 23. januára 1992, a nie v rámci Zmluvy ESUO.

48 Taktiež, v súlade s požiadavkami článku 6 ods. 1 rozhodnutia č. 2496/96, ktoré ustanovujú, že Komisia musí byť upovedomená o zámeroch poskytnúť pomoc, o ktorej už bolo rozhodnuté podľa Zmluvy ES, talianske úrady 18. februára 1999 oznámili plánovanú pomoc v prospech ochrany životného prostredia, ktorú sa chystali poskytnúť žalobcovi. Informácia poskytnutá v tomto oznámení na ten účel, že pomoc bola poskytnutá podľa regionálneho právneho predpisu č. 47 z 3. júna 1978, v znení regionálneho právneho predpisu č. 2 z 2. januára 1992, „oznámená načas Európskemu spoločenstvu s priaznivým výsledkom", je nepodstatná, pretože súhlas bol poskytnutý podľa Zmluvy ES a za týchto okolností vyššie uvedené ustanovenia rozhodnutia č. 2496/96 vyžadovali, aby členský štát oznámil plánovanú pomoc podľa Zmluvy ESUO.

49 Po tom, ako bola takáto plánovaná pomoc oznámená, Komisia v prípade pochybností o jej zlučiteľnosti s ustanoveniami rozhodnutia č. 2496/96 o pomoci oceliarskemu priemyslu mohla oprávnene, podľa článku 6 ods. 5 tohto rozhodnutia, citovaného v bode 5 vyššie, začať formálne konanie, ako sa stalo 3. júna 1999.

50 Ferriere preto nemôže tvrdiť, že Komisia začatím formálneho konania po prvýkrát konala neoprávnene.

51 S ohľadom na druhé začatie formálneho konania treba mať na mysli, že keď má Komisia pred sebou individuálnu pomoc, o ktorej sa tvrdí, že bola poskytnutá podľa vopred schválenej schémy, nemôže ju na začiatku skúmať priamo vo vzťahu k Zmluve. Pred začatím akéhokoľvek konania musí najprv preskúmať, či je pomoc pokrytá všeobecnou schémou a spĺňa podmienky uložené v rozhodnutí o jej schválení. Ak by sa tak nestalo, Komisia by sa mohla počas skúmania každej individuálnej pomoci vrátiť k svojmu rozhodnutiu o schválení schémy pomoci, ktoré už zahŕňalo prieskum v zmysle článku 87 ES, čo by ohrozovalo zásadu právnej istoty a zásadu ochrany legitímnej dôvery. Pomoc, ktorá predstavuje striktné a predvídateľné uplatnenie podmienok upravených v rozhodnutí o schválení všeobecnej schémy pomoci, je teda považovaná za existujúcu pomoc, ktorú nie je potrebné oznamovať Komisii ani preskúmavať v zmysle článku 87 ES (rozsudok Súdneho dvora zo 16. mája 2002, ARAP a i./Komisia, C-321/99 P, Zb. s. I-4287, bod 83, a citovaná judikatúra).

52 V danom prípade, keď talianske úrady 25. júla 2000odstúpili od časti prvého oznámenia a potvrdili ho vo vzťahu k pomoci vzťahujúcej sa na valcovaciu linku, ako je uvedené v bode 23 vyššie, výslovne požiadali Komisiu o prijatie stanoviska k zlučiteľnosti plánovanej pomoci so spoločným trhom podľa článku 88 ods. 3 ES, ktorý sa týka novej pomoci, a nie v súvislosti s trvalou spoluprácou medzi Komisiou a členskými štátmi založenou podľa článku 88 ods. 1 ES, ktorý sa týka existujúcej pomoci.

53 Navyše, kým list od autonómnej oblasti Friuli — Venezia Giulia z 15. februára 1999 pripojený k oznámeniu z 18. februára 1999, ktorý zostal platný vo vzťahu k zachovanej časti oznámenia, obsahoval odkaz na schválenú schému, talianske orgány netvrdili, že pomoc vzťahujúca sa na investíciu Ferriere predstavuje opatrenie

na použitie tejto schémy. Ďalej, a v záujme úplnosti, hoci schválená schéma, citovaná v bode 13 vyššie, sa týka investícií, ktoré prinášajú zlepšenia zo strany ochrany životného prostredia alebo pracovných podmienok „podľa nových noriem ustanovených právnymi predpismi v oblasti", vyššie uvedený list hovorí, že Ferriere nebol subjektom záväzných noriem alebo iných právnych povinností, čo na prvý pohľad vzbudzovalo pochybnosti, či sa oznámený projekt zhoduje so schválenou schémou.

54 Za týchto okolností, vzhľadom na nejednoznačnosť listu z 15. februára 1999 a skutočnosť, že talianske úrady netvrdili v čase ich druhého oznámenia, že pomoc poskytnutá Ferriere predstavovala opatrenie na uplatnenie schválenej schémy, hoci dvakrát prejavili iniciatívu a oboznámili Komisiu s napadnutým projektom pomoci, pričom po druhýkrát ju oznámili na základe článku 88 ods. 3 ES ako novú pomoc, o zlučiteľnosti ktorej výslovne vo svojom liste z 25. júla 2000 požadovali rozhodnutie Komisie, sa nezdá, že by Komisia konala neoprávnene tým, že začala formálne konanie po druhýkrát.

55 Odkaz, ktorý Ferriere a Talianska republika uvádzajú na Súdnym dvorom už skúmané veci nazývané „Italgrani" a „Tirrenia" (rozsudky Súdneho dvora z 5. októbra 1994, Taliansko/Komisia, C-47/91, nazývaný „Italgrani", Zb. s. I-4635, a z 9. októbra 2001, Taliansko/Komisia, C-400/99, nazývaný „Tirrenia", Zb. s I-7303), je nepodstatný. V týchto prípadoch Komisia začala formálne konanie na základe sťažností a talianska vláda tvrdila, že pomoc poskytnutá predmetným podnikom sa týkala, vo veci Italgrani schválenej schémy a vo veci Tirrenia zmluvy o verejných službách, takže sa týkali existujúcej pomoci (rozsudky Italgrani, už citovaný, body 6 a 12, a Tirrenia, už citovaný, body 8, 24 a 25). Súdny dvor v rozsudku Italgrani rozhodol, že spochybnenie „individuálnej pomoci v striktnom súlade s rozhodnutím schvaľujúcim schému pomoci" Komisiou by porušilo zásadu ochrany legitímnej dôvery a právnej istoty (rozsudok Italgrani, už citovaný, bod 24).

56 Odôvodnenie Súdneho dvora sa nezdá použiteľné na predmet sporu, ktorý sa týka individuálnej pomoci oznámenej Komisii ako nová pomoc podľa článku 88 ods. 3 ES.

57 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Ferriere nemôže oprávnene tvrdiť, že formálne konanie bolo začaté neoprávnene alebo že boli porušené zásady ochrany legitímnej dôvery a právnej istoty. Prvý žalobný dôvod musí byť preto zamietnutý.

O druhom žalobnom dôvode založenom na tom, že Komisia nedodržala lehoty konania

— Tvrdenia účastníkov konania

58 Ferriere uvádza, že Komisia prekročila lehoty stanovené pre konanie o štátnej pomoci v dvoch ohľadoch. Na jednej strane Komisia začala formálne konanie 3. júna 1999, viac ako tri mesiace po oznámení pomoci, i keď rozhodnutie by malo byť, podľa právnych predpisov a judikatúry, prijaté do dvoch mesiacov od oznámenia pomoci. Na druhej strane Komisia nedodržala lehotu 18 mesiacov uloženú článkom 7 ods. 6 nariadenia č. 659/99 na prijatie rozhodnutia po začatí formálneho konania, keďže 20 mesiacov uplynulo pred tým, ako bolo napadnuté rozhodnutie prijaté. Ferriere ďalej dodáva, že aj keď 18-mesačná lehota nie je záväzná, môže byť predĺžená len so spoločným súhlasom Komisie a dotknutého členského štátu.

59 Talianska republika tvrdí, že oneskorenie, s akým bolo napadnuté rozhodnutie prijaté, predstavuje porušenie článku 7 ods. 6 nariadenia č. 659/1999 a ona

nepovolila predĺženie lehoty na ukončenie formálneho konania. Vedľajší účastník konania ďalej tvrdí, že Komisia porušila zásadu lojálnej spolupráce vyhlásením, v článku 3 napadnutého rozhodnutia, že konanie začaté podľa Zmluvy ESUO na základe oznámenia z 18. februára 1999 bolo ukončené.

60 Komisia tvrdí, že dôvod založený na neprimeranej dĺžke konania je nedôvodný. Čo sa týka začatia formálneho konania poznamenáva, že prvé oznámenie bolo vykonané na základe pravidiel, ktoré sa ukázali ako nepodstatné, čo ju nemohlo zaväzovať konať v rámci bežnej lehoty dvoch mesiacov, a že talianske úrady ju neinformovali o svojom zámere poskytnúť pomoc. Čo sa týka trvania formálneho prieskumného konania, Komisia tvrdí, že obdobie 18 mesiacov uvedené v článku 7 ods. 6 nariadenia č. 695/1999 nie je záväzné. Naviac napadnuté rozhodnutie z 28. marca 2001 bolo prijaté na základe druhého rozhodnutia začať formálne konanie zo 14. augusta 2000, takže skutočná dĺžka konania bola sedem a pol mesiaca.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

61 Čo sa týka prvého rozhodnutia o začatí formálneho konania, príslušné ustanovenia týkajúce sa oznamovania podľa Zmluvy ESUO sú tie, ktoré sú ustanovené v článku 6 ods. 6 rozhodnutia č. 2496/96, a nie, ako účastníci konania mylne uvádzajú, ustanovenia článku 4 ods. 5 nariadenia č. 659/1999, ktoré sa vzťahujú na druhé oznámenie.

62 Článok 6 ods. 6 rozhodnutia č. 2496/96 uvádza lehotu dvoch mesiacov, po uplynutí ktorej, ak nebolo formálne konanie začaté, môžu byť plánované opatrenia pomoci vykonané pod podmienkou, že členský štát o takomto svojom úmysle predtým

informoval Komisiu. Toto ustanovenie nestanovuje pre Komisiu lehotu s následkom neplatnosti, ale v súlade so zásadou správneho úradného postupu ju vyzýva konať starostlivo a dotknutému členskému štátu umožňuje, aby po uplynutí lehoty dvoch mesiacov vykonal opatrenia pomoci pod podmienkou, že členský štát o tom predtým informoval Komisiu (rozsudky Súdneho dvora z 11. decembra 1973, Lorenz, 120/73, Zb. s. 1471, bod 6, a z 20. marca 1984, Nemecko/Komisia, 84/82, Zb. s. 1451, bod 11).

63 Je nesporné, že talianske úrady neinformovali Komisiu o svojom zámere poskytnúť pomoc. Vedľajší účastník konania nemôže tvrdiť, že neodsúhlasil „predĺženie" lehoty Komisie, pretože takýto mechanizmus článok 6 ods. 6 rozhodnutia č. 2496/96 neustanovuje. Podobne, hoci Komisia, ktorej bolo doručené oznámenie 25. februára 1999, začala formálne konanie až 3. júna 1999, teda po troch mesiacoch a deviatich dňoch, táto lehota, počas ktorej sa talianske orgány nespojili s Komisiou podľa postupu citovaného vo vyššie uvedených ustanoveniach, sa za okolností sporu nezdá neúmerná. V každom prípade zo znenia článku 6 ods. 6 rozhodnutia č. 2496/96 nevyplýva, že formálne konanie začaté neskôr ako dva mesiace po oznámení by bolo považované za neplatné.

64 Ferriere preto nemôže oprávnene tvrdiť, že napadnuté rozhodnutie je protiprávne z dôvodu, že formálne konanie bolo začaté oneskorene.

65 Čo sa týka lehoty, v ktorej Komisia prijala napadnuté rozhodnutie, článok 7 ods. 6 nariadenia č. 659/1999, citovaný v bode 4 vyššie, ktorý sa vzťahuje na dotknuté opatrenie o pomoci, ustanovuje, že Komisia sa, pokiaľ je to možné, snaží prijať rozhodnutie do 18 mesiacov od začatia konania a že toto obdobie môže byť predĺžené spoločnou dohodou medzi Komisiou a dotknutým členským štátom.

66 V predmetnom prípade sa táto lehota vzťahuje na konanie, ktoré nasledovalo po druhom oznámení vykonanom podľa Zmluvy ES, a nie, ako tvrdí žalobca, na konanie, ktoré nasledovalo po prvom oznámení vykonanom podľa Zmluvy ESUO.

67 Napadnuté rozhodnutie nesporne odkazuje na obe zmluvy, spomína prvé oznámenie vykonané 25. februára 1999 podľa Zmluvy ESUO a v článku 3 uvádza, že konanie začaté na základe tohto oznámenia je ukončené. Toto oznámenie však bolo odvolané vo vzťahu k plánovanej pomoci ESUO, čo je uvedené v druhom oznámení z 25. júla 2000. Druhé oznámenie, ktoré nahradilo predchádzajúce oznámenie, potvrdilo, že Komisia bola oboznámená s napadnutou plánovanou pomocou, tento raz nadväzujúcou na Zmluvu ES. V tomto bode talianske orgány vysvetlili na pojednávaní problémy s posúdením vzniknuté pristúpením do konania na podporu návrhov oceliarenských podnikov, akým je žalobca, ktoré pôsobia v oblasti oboch zmlúv. Napokon, stanovenie lehoty, ktorá uplynula s platnosťou od prvého rozhodnutia o začatí formálneho konania 3. júna 1999, by malo byť urobené v zmysle rozhodnutia č. 2496/96. Pritom toto rozhodnutie neurčuje lehotu, počas ktorej musí byť rozhodnutie od začatia formálneho konania prijaté.

68 Dĺžka tohto konania musí byť následne posúdená v zmysle požiadaviek nariadenia č. 659/1999, a to od rozhodnutia o začatí formálneho konania prijatého 14. augusta 2000, ktoré nasledovalo po druhom oznámení o plánovanej pomoci podľa Zmluvy ES.

69 Keďže Komisia prijala napadnuté rozhodnutie 28. marca 2001, t. j. 7 mesiacov a 14 dní po začatí formálneho konania, lehota 18 mesiacov, uvedená v bode 65 vyššie, ktorá je orientačná a môže byť predĺžená, bola dodržaná. Žalobca nie je preto oprávnený tvrdiť, že Komisia prekročila lehoty uložené na prijatie napadnutého rozhodnutia. V každom prípade, dokonca aj za predpokladu, že dátum začatia formálneho konania, konkrétne 3. jún 1999, by bol braný do úvahy, trvanie konania

by bolo o trochu kratšie ako 22 mesiacov, čo by neznamenalo, že poriadková lehota 18 mesiacov uvedená vyššie by bola neodôvodnene predĺžená (rozsudok Súdu prvého stupňa z 27. novembra 2003, Regione Siciliana/Komisia, T-190/00, Zb. s. II-5015, bod 139).

70 Taktiež sa nezdá, že by Komisia porušila svoju povinnosť lojálnej spolupráce s Talianskou republikou, za okolností daného sporu, ktoré charakterizuje skutočnosť, že podnik pôsobí v dvoch oblastiach činnosti a vedie len jedno účtovníctvo, boli predložené dve po sebe nasledujúce oznámenia, najprv podľa Zmluvy ESUO a potom podľa Zmluvy ES, a Komisia bola povinná preveriť skutočnú povahu, ESUO alebo ES, činností, ktoré boli predmetom pomoci. Článok 3 napadnutého rozhodnutia, ktorý sa zmieňuje, že konanie začaté po oznámení vykonanom podľa Zmluvy ESUO je ukončené, sa v tejto súvislosti nevyhnutne obmedzuje na formálne ukončenie konania začatého 3. júna 1999.

71 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Ferriere nemôže oprávnene tvrdiť, že Komisia nedodržala procesné lehoty. Druhý žalobný dôvod musí byť preto zamietnutý.

O treťom žalobnom dôvode založenom na porušení práva na obranu

— Tvrdenia účastníkov konania

72 Ferriere tvrdí, že Komisia porušila právo na obranu použitím po sebe nasledujúcich pravidiel o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia. Po začatí formálneho konania podľa pravidiel z roku 1994 prijala napadnuté rozhodnutie na základe

pravidiel z roku 2001, bez výzvy na predloženie pripomienok adresovanej Talianskej republike a oprávneným subjektom vzhľadom na nové pravidlá.

73 Komisia tvrdí, že v konaní zahrňujúcom posúdenie štátnej pomoci je jedinou osobou s právom na obranu členský štát, ktorému sú rozhodnutia určené. Žalovaný ďalej tvrdí, že žalobca bol informovaný o začatí formálnych konaní, že dvakrát predložil pripomienky, ktoré boli zobraté do úvahy a mohol predložiť nové pripomienky po uverejnení pravidiel z roku 2001. Naviac kritériá na preskúmanie zostali po uverejnení nových pravidiel v podstate nezmenené.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

74 Je potrebné najprv uviesť, že žalobný dôvod Ferriere musí byť skúmaný nie z pohľadu práva na obranu, ktoré majú vo veciach poskytovania štátnej pomoci len štáty, ale s ohľadom na právo, na základe ktorého podľa článku 88 ods. 2 ES môžu predložiť „dotknuté osoby" svoje pripomienky počas doby preskúmavania, na ktorú odkazuje toto ustanovenie (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. marca 2003, Westdeutsche Landesbank Girozentrale a Spolková krajina Severné Porýnie Vestfálsko/Komisia, T-228/99 a T-233/99, Zb. s. II-435, body 122 až 125).

75 Je nesporné, že keď boli uverejnené pravidlá z roku 2001, dotknuté osoby už predložili svoje pripomienky so zohľadnením pravidiel z roku 1994. Z pravidiel z roku 2001 vyplýva, najmä z ich úvodných ustanovení, že sledujú pravidlá z roku 1994 a vymedzujú nový prístup Komisie v zmysle vnútroštátneho a medzinárodného rozvoja koncepcií, predpisov a metód vzťahujúcich sa na ochranu životného prostredia. No za predpokladu, že Komisia, považovaná za oprávnenú, mohla pri

prijímaní napadnutého rozhodnutia právoplatne použiť nové pravidlá, čo bude skúmané v bodoch 134 až 140 nižšie, nemohla byť oprávnená, bez popretia procesných práv dotknutých osôb, založiť svoje rozhodnutie na nových zásadách zavedených pravidlami z roku 2001 bez výzvy dotknutých osôb na predloženie ich pripomienok v danej veci.

76 Z napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia vyhlásila pomoc za nezlučiteľnú so spoločným trhom na základe dvoch dôvodov, konkrétne že hlavný dôvod investície bol ekonomický (odôvodnenie č. 31), kým prospech s ohľadom na životné prostredie bol len okrajovým následkom tejto investície (odôvodnenie č. 33) a že dodatočné investičné náklady vynaložené v prospech životného prostredia nemôžu byť oddelené (odôvodnenie č. 32).

77 Zásady ustanovené dvomi pravidlami sú, s ohľadom na tieto dôvody, svojou podstatou rovnaké, ako Komisia uviedla v odôvodnení č. 31 (poznámka pod čiarou 3) napadnutého rozhodnutia. Aj keď pravidlá z roku 1994, ako aj pravidlá z roku 2001 ustanovujú, že investície zamerané na ochranu životného prostredia sú oprávnené (bod 3.2.1 pravidiel z roku 1994 a bod 36 pravidiel z roku 2001, citované v bodoch 6 a 10 vyššie), pravidlá z roku 1994 výslovne vylučujú poskytnutie pomoci zdanlivo určenej na opatrenia na ochranu životného prostredia, ale v skutočnosti na všeobecné investície. Obidve pravidlá taktiež obsahujú rovnakú metódu výpočtu oprávnených nákladov na pomoc (bod 3.2.1 pravidiel z roku 1994 a bod 37 pravidiel z roku 2001, citovaný v bode 11 vyššie).

78 Žalobca na pojednávaní tvrdil, že výmaz určitých podrobností v pravidlách z roku 2001 nie je bez dôsledkov, najmä čo sa týka novej továrne, pre ktorú podľa neho pravidlá z roku 1994 povoľovali poskytnutie pomoci za predpokladu, že továreň má pozitívny vplyv na životné prostredie. V tomto bode Ferriere vo svojich písomných pripomienkach tvrdí, že keďže pravidlá z roku 1994 vo svojom bode 3.2.1 vylúčili,

v prípade novej investície alebo náhrady, náklady základných investícií určené na vytvorenie alebo výmenu výrobnej kapacity bez zlepšenia vplyvu na životné prostredie, to naopak znamená, že pomoc môže byť poskytnutá na novú továreň, ktorá bude mať pozitívny vplyv na ochranu životného prostredia.

79 V skutočnosti sa poznámky žalobcu týkajú určenia „oprávnených nákladov" predpokladaných v bode 3.2.1 pravidiel z roku 1994, ktoré musia byť „striktne obmedzené na dodatočné investičné náklady nevyhnutné na naplnenie cieľov týkajúcich sa životného prostredia". Pravidlá citované v bode 6 vyššie ustanovili, že „teda v prípade novej investície alebo náhrady, náklady základných investícií určené najmä na vytvorenie alebo výmenu výrobnej kapacity bez zlepšenia vplyvu na životné prostredie neprichádzajú do úvahy". Pravidlá z roku 2001 nemôžu byť preto považované za obsahujúce doplnenia a zmeny predchádzajúcich ustanovení. Bez ohľadu na to, či sa investície týkajú novej alebo starej továrne, len dodatočné náklady týkajúce sa ochrany životného prostredia môžu byť predmetom pomoci. Hoci pravidlá z roku 2001 neobsahujú rovnaké ustanovenia ako pravidlá z roku 1994, vzťahujú sa na ne rovnaké podmienky možnosti poskytnúť pomoc.

80 Z uvedeného sa zdá, že Komisia neodvodila z nových pravidiel žiadne zásady alebo kritériá na skúmanie, ktoré by zmenili jej rozbor oznámenej pomoci. Za týchto okolností nebolo potrebné sa znova radiť s dotknutými osobami. Žalobca mohol predložiť svoje pripomienky, ktoré sú zhrnuté v odôvodneniach č. 13 až 16 napadnutého rozhodnutia, na zásadách a kritériách posúdenia, v podstate rovnakých v obidvoch pravidlách, ktoré Komisiu viedli k vyhláseniu pomoci za nezlučiteľnú so spoločným trhom.

81 Komisia preto nezaložila svoje rozhodnutie na dôvodoch, ku ktorým žalobca nemohol predložiť svoje pripomienky, a teda ani neporušila článok 88 ods. 2 ES.

82 Ferriere preto nemôže oprávnene tvrdiť, že došlo k porušeniu práva na obranu, tu pochopeného ako procesné práva, ktoré článok 88 ods. 2 ES priznáva „dotknutým osobám". Následne tretí žalobný dôvod musí byť zamietnutý.

O štvrtom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady ochrany legitímnej dôvery

— Tvrdenia účastníkov konania

83 Ferriere tvrdí, že Komisia zlyhala pri poskytnutí ochrany, ktorá náleží legitímnej dôvere procesnej povahy. Keďže Komisia nikdy nepožiadala talianske úrady alebo žalobcu o predloženie dokumentov, ktoré by preukazovali environmentálny účel investície, nemôže podľa žalobcu vo svojom rozhodnutí právoplatne tvrdiť, že jej žiadne dokumenty v tomto ohľade neboli predložené.

84 Talianska republika tvrdí, že kritika v rozhodnutí Komisie, že nebol predložený dôkaz o environmentálnom účele investície, porušuje pravidlá týkajúce sa dôkazného bremena, pretože pokiaľ ide o konanie o preskúmaní zlučiteľnosti so zmluvou a nie o schvaľovacie konanie, nesie dôkazné bremeno Komisia.

85 Komisia tvrdí, že neporušila zásadu ochrany legitímnej dôvery a že talianska vláda a podnik boli jasne vyzvané rozhodnutím o začatí formálneho konania predložiť dôkazy o environmentálnom účele investície.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

86 Tento dôvod sa skladá z dvoch častí, prvá sa týka podkladov, ktoré mala Komisia požadovať od dotknutých osôb a druhá pravidiel dokazovania.

87 Po prvé Ferriere kritizuje Komisiu za to, že ju alebo Taliansku republiku nevyzvala predložiť dokumenty týkajúce sa environmentálneho účelu investície a potom uviedla vo svojom rozhodnutí, že jej žiadne dôkazy v tomto ohľade neboli poskytnuté (odôvodnenie č. 30).

88 Zásada ochrany legitímnej dôvery, o ktorú sa žalobca opiera, znamená, že Komisia má počas konania o preskúmaní štátnej pomoci zohľadniť legitímnu dôveru, ktorá mohla vzniknúť z údajov uvedených v rozhodnutí o začatí konania o preskúmaní (rozsudok Súdu prvého stupňa z 5. júna 2001, ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi/Komisia, T-6/99, Zb. s. II-1523, bod 126), a následne, že nezaloží svoje konečné rozhodnutie na nedostatku podkladov, ktoré dotknuté osoby nemohli so zreteľom na tieto údaje považovať za podklady, ktoré jej boli povinné poskytnúť.

89 Z rozhodnutia z 3. júna 1999 o začatí formálneho konania uvedeného v bode 20 vyššie je zjavné, že Komisia v tomto rozhodnutí uviedla, že má pochybnosti o tom, že hlavný cieľ investície je ochrana životného prostredia, že v tom čase usúdila, že jej účinky v tomto ohľade budú veľmi obmedzené a že uvedený prospech týkajúci sa ochrany životného prostredia sa zdá byť viac napojený na ochranu zamestnancov, ktorá nepatrí ani pod pravidlá pomoci oceliarskemu priemyslu, ani pod pravidlá

z roku 1994. Komisia taktiež zdôraznila, že rozhodnutie uskutočniť nevyhnutné investície z ekonomických dôvodov z dôvodu veku továrne nebolo oprávnené na poskytnutie pomoci.

90 V rozhodnutí zo 14. augusta 2000 o začatí formálneho konania, uvedenom v bode 24 vyššie, Komisia naznačila svoje úvodné hodnotenie investície z hľadiska ochrany životného prostredia. Uviedla, že talianske úrady nepreukázali, že získanie valcovacej linky malo ako hlavný cieľ zlepšiť ochranu životného prostredia alebo pracovných podmienok zamestnancov, a Komisii sa naopak zdá, že Ferriere v podstate hľadal možnosť, ako zameniť alebo zlepšiť svoje výrobné kapacity získaním veľmi výkonného zariadenia. Komisia usúdila, že v tomto bode jej skúmania sa účinky investície na pracovné podmienky a životné prostredie zdajú také, že predstavujú len veľmi okrajové následky investície.

91 Takto opakované informácie boli dostatočne jasné a určité pre talianske úrady a žalobcu, aby posúdili, že boli vyzvaní predložiť všetky príslušné dôkazy schopné preukázať prevažne environmentálny účel investície. Výhradu Ferriere založenú na porušení legitímnej dôvery procesnej povahy preto nemožno prijať.

92 Po druhé Ferriere tvrdí, že Komisia založila svoje rozhodnutie na domnienkach bez toho, aby vykonala konkrétny prieskum, ktorý je povinná vykonať. Talianska republika ďalej tvrdí, že dôkaz, že účel investície sa netýka životného prostredia, musí byť predložený Komisiou a že rozhodnutie obrátilo dôkazné bremeno.

93 Keď Komisia rozhodne o začatí formálneho konania, je na členských štátoch a potenciálnom príjemcovi pomoci, aby predložili argumenty, prostredníctvom ktorých sa snažia preukázať, že plánovaná pomoc zodpovedá výnimkám stanoveným podľa Zmluvy, keďže zámerom formálneho konania je práve objasniť všetky skutočnosti veci Komisii (pozri v tomto zmysle rozsudok Nemecko/Komisia, už citovaný, bod 13).

94 Hoci je Komisia povinná jasne vyjadriť svoje pochybnosti o zlučiteľnosti pomoci so spoločným trhom pri začatí formálneho konania, aby umožnila členskému štátu a dotknutým osobám odpovedať čo najlepšie, faktom zostáva, že je na žiadateľovi o pomoc rozptýliť tieto pochybnosti a dokázať, že jeho investície sú v súlade s podmienkou poskytnutia (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 22. marca 2001, Francúzsko/Komisia, C-17/99, Zb. s. I-2481, body 41 a 45 až 49). Bolo teda na Talianskej republike a Ferriere dokázať, že dotknutá investícia mohla byť predmetom pomoci týkajúcej sa ochrany životného prostredia a najmä, že mala environmentálny účel požadovaný dvoma pravidlami uplatňovanými po sebe (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora zo 14. septembra 1994, Španielsko/Komisia, C-278/92 až C-280/92, Zb. s. I-4103, bod 49, a z 19. septembra 2002, Španielsko/Komisia, C-113/00, Zb. s. I-7601, bod 70).

95 Zo spisu a najmä z napadnutého rozhodnutia je zjavné, že Komisia, ktorá vyjadrila svoje pochybnosti o zlučiteľnosti pomoci so spoločným trhom a dostala pripomienky dotknutých osôb a Talianskej republiky vo vzťahu k predmetnej plánovanej pomoci, uskutočnila presnú a náležite odôvodnenú analýzu predložených dôkazov, v odôvodneniach č. 23 až 36 rozhodnutia, ako bola povinná urobiť.

96 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Ferriere nemôže oprávnene tvrdiť, že Komisia porušila zásadu ochrany legitímnej dôvery počas konania. Štvrtý žalobný dôvod musí byť preto zamietnutý.

O piatom žalobnom dôvode založenom na porušení zásady správneho úradného postupu

— Tvrdenia účastníkov konania

97 Ferriere tvrdí, že Komisia porušila zásadu správneho úradného postupu pochybením vo svojom skúmaní príslušného právneho základu — Zmluvy ESUO a potom Zmluvy ES — a začatím formálneho konania vo vzťahu k opatreniu uplatňujúcemu schválenú schému.

98 Komisia tvrdí, že neporušila zásadu správneho úradného postupu. Keďže jej boli predložené dve oznámenia, na základe Zmluvy ESUO a potom na základe Zmluvy ES, bolo potrebné v prípade oceliarenského podniku, ktorý nevedie osobitné účtovníctvo, preskúmať pomoc z pohľadu oboch zmlúv.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

99 Zo spisu vyplýva, že Ferriere je oceliarenský podnik vyrábajúci výrobky, z ktorých niektoré podliehajú Zmluve ESUO a iné Zmluve ES, že talianske úrady najprv oznámili dotknutú pomoc podľa Zmluvy ESUO, že počas správneho konania Talianska republika a Ferriere uviedli, že zvárané oceľové pletivo, na ktorého výrobu bola plánovaná investícia do valcovacej linky, nie je ESUO výrobok, ale ES výrobok a že nové oznámenie bolo urobené podľa Zmluvy ES. V tomto ohľade vedľajší účastník konania na pojednávaní vysvetlil, že bolo obťažné určiť príslušný právny rámec v prípadoch podnikov, na ktorých činnosť sa vzťahujú obe zmluvy.

100 Naviac v prípade oceliarenského podniku bez oddeleného účtovníctva, akým je Ferriere, Komisia oprávnene zisťovala, či dotknutá pomoc nebude zneužitá na činnosti ESUO (rozsudok ESF Elbe-Stahlwerke Feralpi/Komisia, už citovaný, body 74 a 125).

101 Za týchto okolností Komisii nemožno pripisovať domnelé procesné chyby, hoci na prvý pohľad nebolo jasné, či sa investícia vzťahuje na Zmluvu ESUO alebo na Zmluvu ES, keď plánovaná pomoc jej bola postupne oznámená podľa obidvoch zmlúv a keď v každom prípade bolo potrebné overiť, či pomoc nebude skôr v prospech iných činností ako tých, v prospech ktorých by mala byť poskytnutá. Prieskum Komisie zameraný na zistenie právneho základu, na ktorom malo byť jej rozhodnutie založené, jednoducho nemôže predstavovať porušenie zásady správneho úradného postupu.

102 Naviac z úzko procedurálneho pohľadu skutočnosť začatia dvoch formálnych konaní v tomto prípade neznamená porušenie zásady správneho úradného postupu, keď, ako je uvedené v odpovedi na prvý žalobný dôvod (body 50, 54 a 57 vyššie), oboje z týchto konaní boli právoplatne začaté po oznámení, ktoré urobili talianske úrady. Čo sa týka tvrdenia Ferriere o porušení zásady správneho úradného postupu následkom začatia formálneho konania, zatiaľ čo vec zahŕňala opatrenie uplatňujúce schválenú schému, to tvorí otázku vo veci samej, či, ako tvrdí žalobca, dotknuté opatrenie o pomoci predstavuje takéto opatrenie, čo bude preskúmané spolu s prvým dôvodom týkajúcim sa veci samej (pozri body 116 až 128 nižšie).

103 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Ferriere nemôže oprávnene tvrdiť, že Komisia porušila zásadu správneho úradného postupu. Piaty žalobný dôvod musí byť preto zamietnutý.

O šiestom žalobnom dôvode založenom na porušení povinnosti odôvodnenia

— Tvrdenia účastníkov konania

104 Ferriere tvrdí, že Komisia dostatočne neodôvodnila svoje rozhodnutie, pretože len jednoducho konštatovala, v odôvodnení č. 30 (poznámka pod čiarou č. 1), že neexistujú žiadne špecifické právne obmedzenia na továreň tohto typu.

105 Komisia tvrdí, že sa nemohla spoliehať na žiadne iné podklady, keď zistila, že neexistujú žiadne normy.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

106 Podľa ustálenej judikatúry je povinnosť odôvodnenia ustanovená článkom 253 ES podstatnou procesnou náležitosťou, ktorá by mala byť odlíšená od otázky dôvodnosti odôvodnenia, čo sa posudzuje v rámci skúmania vo veci samej týkajúceho sa zákonnosti sporného aktu. Odôvodnenie musí byť primerané povahe dotknutého aktu a musí jasne a jednoznačne ukázať uvažovanie orgánu, ktorý dotknuté opatrenie prijal, takým spôsobom, aby mohli dotknuté osoby zistiť dôvody opatrenia a príslušný súd bol schopný vykonať svoje preskúmanie. Otázka, či odôvodnenie je v súlade s požiadavkami článku 253 ES, musí byť položená s ohľadom nielen na jeho znenie, ale tiež na súvislosti a na všetky právne predpisy vzťahujúce sa na predmetnú oblasť (rozsudky Súdneho dvora zo 14. februára 1990, Delacre a i./Komisia, C-350/88, Zb. s. I-395, body 15 a 16, a z 19. septembra 2002, Španielsko/Komisia, C-114/00, Zb. s. I-7657, body 62 a 63).

107 V zmysle tejto judikatúry sa nezdá, že Komisia v tomto prípade porušila svoju povinnosť uviesť dostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia.

108 Napadnuté rozhodnutie cituje, v odôvodnení č. 1 (poznámka pod čiarou č. 3), článok 15 ods. 1 regionálneho právneho predpisu č. 47 z 3. júna 1978, v zmenenom a doplnenom znení, citovanom v bode 13 vyššie, ktorý ustanovuje, že pomoc môže byť poskytnutá na investície priemyselných podnikov, ktoré prispôsobia svoje výrobné postupy alebo továrne novým pravidlám uloženým normami, ktoré sa vzťahujú na túto oblasť. Napadnuté rozhodnutie odkazuje v odôvodnení č. 14 na žalobcove pripomienky týkajúce sa existencie záväzných hraničných hodnôt, s ktorými sú ich továrne v súlade, a v tomto ohľade uvádza v odôvodnení č. 30 (poznámka pod čiarou č. 1), že v protiklade s tvrdeniami spoločnosti žiadne špecifické právne obmedzenia pre takýto typ továrne nie sú stanovené. Dôvod založený na neexistencii noriem vzťahujúcich sa na továreň Ferriere je jasne formulovaný v právnych a skutkových súvislostiach, ktoré umožňujú žalobcovi pochopiť jeho zmysel.

109 Ferriere nemôže preto oprávnene tvrdiť, že napadnuté rozhodnutie je neplatné z dôvodu nedostatočného odôvodnenia. Následne šiesty žalobný dôvod musí byť zamietnutý.

110 Z vyššie uvedeného vyplýva, že šesť žalobných dôvodov týkajúcich sa konania musí byť zamietnutých v celom rozsahu.

O veci samej

111 Na podporu svojej žaloby Ferriere rozvinul tri typy dôvodov týkajúcich sa veci samej, podľa ktorých, po prvé, jeho investícia predstavuje opatrenie uplatňujúce schválenú

schému a nie novú pomoc, po druhé, napadnuté rozhodnutie malo byť prijaté v zmysle pravidiel z roku 1994 a nie pravidiel z roku 2001, a po tretie, jeho investícia napĺňa environmentálny účel, čím ho na tomto základe oprávňuje na pomoc v prospech ochrany životného prostredia.

O prvom dôvode týkajúcom sa veci samej založenom na tom, že investícia Ferriere predstavuje opatrenie uplatňujúce schválenú schému a nie novú pomoc

— Tvrdenia účastníkov konania

112 Ferriere tvrdí, že jeho investícia patrí do pôsobnosti regionálnej schémy schválenej Komisiou roku 1992 a iba uplatňuje opatrenie, takže napadnutým rozhodnutím Komisia porušuje svoje vlastné rozhodnutie o schválení pomoci.

113 Tvrdí, že Komisia chybne vyložila schému pomoci schválenú roku 1992, keďže prispôsobenie sa „normám zavedeným právnymi predpismi" neodkazuje na prispôsobenie sa „záväzným normám týkajúcim sa životného prostredia", ale môže byť pochopená ako prispôsobenie sa čisto normám odporúčajúceho charakteru a z toho dôvodu nezáväzným. Tento výklad sa zhoduje s koncepciou pravidiel z roku 1994 a pravidiel z roku 2001, ktoré zahŕňajú stimulatívnu povahu pomoci. Okrem toho pravidlá z roku 2001 ustanovujú, že pomoc môže byť schválená na investície uskutočnené pri neexistencii záväzných noriem. Naviac environmentálne normy týkajúce sa znečisťujúcich emisií alebo neprípustného obťažovania zvukom a normy s cieľom zlepšiť pracovné podmienky sa vyskytujú vo vnútroštátnych ustanoveniach alebo v ustanoveniach Spoločenstva a boli brané do úvahy pri dokončení novej továrne žalobcu.

114 Talianska republika tvrdí, že pomoc patrí do pôsobnosti schémy schválenej roku 1992. Naviac Komisia roku 1998 povolila refinancovanie tejto schémy za podmienok, ktoré preukazujú, ako to tiež vyplýva z pravidiel z roku 1994 a pravidiel z roku 2001, že poskytnutie pomoci nie je podmienené existenciou záväzných noriem. Komisia preto schválenú schému vyložila chybne.

115 Komisia tvrdí, že dotknutá pomoc nie je zlučiteľná so schémou pomoci schválenou roku 1992. Táto schéma ukladá ako podmienku poskytnutia pomoci to, že príslušná investícia je zameraná na prispôsobenie novým normám v oblasti. Podľa Komisie pritom predchádzajúca továreň Ferriere spĺňala existujúce normy a nová továreň nemá žiadnu spojitosť so vstupom nových noriem do platnosti. Normy, na ktoré sa žalobca odvoláva, nie sú ani nové, ani záväzné, alebo sa na ne v tomto konaní odvoláva po prvýkrát. Komisia ďalej uvádza, že zlepšenie pracovných podmienok a opatrení týkajúcich sa hygieny alebo bezpečnosti vo vnútri továrne nie sú opatreniami týkajúcimi sa ochrany životného prostredia.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

116 Otázka, či dotknutá pomoc predstavuje opatrenie na realizáciu schémy pomoci schválenej roku 1992 alebo novú pomoc, závisí od výkladu ustanovenia zavádzajúceho túto schému, citovaného v bode 13 vyššie, podľa ktorého investície určené na zavedenie zlepšenia z pohľadu životného prostredia alebo pracovných podmienok „v súlade s novými normami zavedenými právnymi predpismi, ktoré sa vzťahujú na túto oblasť" môžu byť predmetom pomoci.

117 Zo samotného znenia tohto ustanovenia vyplýva, že normy sa musia uplatňovať v oblasti, v ktorej je žiadateľ o pomoc činný, že museli byť uvedené v poslednom čase

a že preto, aby boli oprávnené, musí investícia uviesť továreň do súladu s týmito normami.

118 Takýto výklad potvrdzujú aj okolnosti, za ktorých bola, počas skúmania plánovanej schémy pomoci, podmienka vzťahujúca sa na prispôsobenie novým normám zavedená. Z dvoch listov Komisie adresovaných trvalému zastúpeniu Talianska vyplýva, že v prvom liste z 21. mája 1992 sa Komisia pýtala, či je podľa plánovaného ustanovenia poskytnutie pomoci podmienené súladom s novým normatívnym štandardom a v druhom liste z 9. septembra 1992 jednoznačne uviedla, že „pomoc [musí] mať za cieľ napomáhať prispôsobeniu sa podnikov novým povinnostiam uložených verejnými úradmi v oblasti zníženia znečistenia".

119 Žiadna zmena alebo doplnenie tohto ustanovenia, týkajúce sa najmä podmienky vzťahujúcej sa na prispôsobenie novým normám, nebolo prijaté, keď Komisia listom z 18. septembra 1998 dala svoj súhlas na refinancovanie schémy pomoci schválenej roku 1992. Stručný prehľad schválenej schémy v tomto liste nemôže byť vykladaný ako dodatok schémy. Napokon Talianska republika a Komisia uviedli vo svojich odpovediach na otázky položené Súdom prvého stupňa, uvedené v bode 36 vyššie, že konanie začaté roku 1998 bolo zamerané na prosté refinancovanie existujúcej schémy a nemalo za následok ovplyvniť obsah alebo rozsah tejto schémy.

120 Žiadosť Ferriere o pomoc z 26. marca 1997 adresovaná autonómnej oblasti Friuli — Venezia Giulia sa nezmieňovala o žiadnej norme, ktorú sa továreň usilovala dodržať. Naviac list oblasti z 15. februára 1999, pripojený k oznámeniu predloženému talianskymi úradmi 18. februára 1999, uvedený v bodoch 53 a 54 vyššie, výslovne uvádza, že neexistujú žiadne záväzné normy alebo iné právne záväzky, ktorým by bol

podnik podriadený, a ďalej uvádza, že investícia, vykonaná s cieľom zlepšiť výsledky z pohľadu životného prostredia presahuje normy Spoločenstva. Navyše, ako je uvedené v bodoch 53 a 54 vyššie, talianske úrady v čase druhého oznámenia netvrdili, že pomoc poskytnutá Ferriere predstavuje opatrenie na realizáciu schválenej schémy.

121 Nesporne počas správneho konania Ferriere vo svojom liste z 13. novembra 2000, uvedenom v bode 25 vyššie, odkazoval, bez udania právneho základu, na „hraničné hodnoty" stanovené platnými právnymi predpismi, vysvetľujúc, že tieto hodnoty sú taktiež v súlade so zameraním smernice Rady 96/61/ES z 24. septembra 1996 o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia (Ú. v. ES L 257, s. 26; Mim. vyd. 15/003, s. 80), ktorá bola prevzatá do vnútroštátneho práva legislatívnym dekrétom č. 372 zo 4. augusta 1999, t. j. časovo neskôr ako jej žiadosť o pomoc a oznámenie z februára 1999. Tieto dokumenty, ktoré samé osebe neobsahujú žiadne hodnoty v číslach, však iba vyjadrujú odporúčania na vydanie povolenia v súvislosti s priemyselnou továrňou, ktorá nemá žiadnu súvislosť s vecou týkajúcou sa pomoci v danom prípade.

122 Vo svojej žalobe Ferriere taktiež odkazuje na smernicu Rady č. 86/188/EHS z 12. mája 1986 o ochrane zamestnancov pred rizikami vyplývajúcimi z vystavenia hlukom v zamestnaní (Ú. v. ES L 137, s. 28), prevzatej do vnútroštátneho právneho systému v Taliansku legislatívnym dekrétom č. 277 z 15. augusta 1991, a odkazuje v poznámke pod čiarou na rôzne opatrenia Spoločenstva alebo vnútroštátneho práva ukladajúce hraničné hodnoty, s ktorými musí byť jeho investícia v súlade. Žalobca odkazuje na právo Spoločenstva, smernicu Rady 91/689/EHS z 12. decembra 1991 o nebezpečnom odpade (Ú. v. ES L 377, s. 20; Mim. vyd. 15/002, s. 78), zmenenú a doplnenú smernicou Rady 94/31/ES z 27. júna 1994 (Ú. v. ES L 168, s. 28; Mim. vyd. 15/002, s. 376) a prevzatú do vnútroštátneho práva Talianska legislatívnym dekrétom č. 22 z 5. februára 1997. Žalobca taktiež uvádza niekoľko opatrení vnútroštátneho práva, napríklad dekrét prezidenta republiky č. 203 z 24. mája 1988 o dymových a prachových emisiách v ovzduší, zákon č. 447 z 26. októbra 1995 o emisiách z neprípustného obťažovania hlukom vedľa priemyselných tovární a jeden z jeho vykonávacích predpisov, vykonávací dekrét predsedu Rady ministrov č. 675900 zo 14. novembra 1997.

123 Bez ohľadu na skutočnosť, že v deň žiadosti o pomoc, 26. marca 1997, neboli tieto požiadavky z väčšej časti nové, však Ferriere neurčil ani počas správneho konania, ani počas tohto konania normy, ktoré, podľa jeho názoru, tieto ustanovenia zavádzali a s ktorými mala jeho investícia prispôsobiť priemyselnú továreň. Keďže tieto informácie neboli predložené, a teda ani nemohli byť brané do úvahy pri vypracúvaní napadnutého rozhodnutia, nemožno sa na ne odvolávať pri posudzovaní zákonnosti (rozsudok Súdneho dvora z 10. júla 1986, Belgicko/Komisia, 234/84, Zb. s. 263, body 11 a 16). Naviac, čo sa týka ustanovení práva Spoločenstva, na ktoré sa žalobca odvoláva, po prvé je zjavné, že smernica 86/188 sa týka informácií, ochrany a zdravotného dohľadu nad zamestnancami vystavenými určitým úrovniam hluku v mieste ich pracoviska, ale nezaoberá sa normami, ktoré musia podniky dodržiavať. Po druhé v spise nič nenasvedčuje tomu, že Ferriere vyrába nebezpečný odpad, na ktorý sa vzťahuje smernica 91/689, a mal by byť preto touto smernicou dotknutý.

124 Je teda potrebné uviesť, že Ferriere nebol schopný počas správneho a ani v tomto konaní zodpovedať otázku, s akými novými normami vzťahujúcimi sa na oblasť, v ktorej pôsobí, mala byť jeho investícia v súlade. Tvrdenia založené na ustanoveniach práva Spoločenstva alebo vnútroštátneho práva, ktoré nie sú nové alebo ktoré nemajú súvislosť s poskytnutím dotknutej pomoci, sú sčasti neprípustné, pretože boli prvýkrát predložené Súdu prvého stupňa, a sčasti nedôvodné, pretože nemajú súvislosť s dotknutou investíciou. Preto je potrebné dospieť k záveru, že Ferriere sa nepodarilo preukázať vzťah medzi jeho investíciou a novými normami vzťahujúcimi sa na oblasť jeho pôsobenia.

125 Nie je potrebné posúdiť, či normy, na ktoré odkazuje schválená schéma pomoci, sú záväzné alebo majú odporúčajúci charakter, alebo hľadať, či by akékoľvek norma zavedená po začatí prevádzky továrne v 70. rokoch, ktorá má byť nahradená, mala byť posudzovaná ako nová, keďže sa Ferriere ako žalobcovi nepodarilo uviesť žiadne normy, s ktorými chcel svoju továreň uviesť do súladu. Podobne tvrdenie, že pravidlá z roku 1994 a pravidlá z roku 2001 by umožňovali poskytnúť pomoc cestou stimulu

pri neexistencii záväzných noriem alebo za okolností, že investícia ide nad rámec noriem, s ktorými musí byť v súlade, nie je relevantné, keďže ustanovenia zavádzajúce schválenú schému vyžadujú, aby na účely poskytnutia pomoci bola investícia určená na prispôsobenie továrne novým normám, ktoré sa vzťahujú na túto oblasť.

126 Z predchádzajúceho vyplýva, že Komisia správne posúdila, že sporná pomoc nemôže byť považovaná za opatrenie zavádzajúce schválenú schému, ale tvorí nové opatrenie.

127 Z toho navyše vyplýva, že tvrdenie Ferriere, citované v bode 102 vyššie, že Komisia porušila zásadu správneho úradného postupu začatím formálneho konania vzhľadom na opatrenie zavádzajúce schválenú schému, nie je možné akceptovať.

128 Prvý dôvod týkajúci sa veci samej musí byť preto zamietnutý.

O druhom dôvode týkajúcom sa veci samej založenom na tom, že napadnuté rozhodnutie malo byť prijaté v zmysle pravidiel z roku 1994 a nie pravidiel z roku 2001.

— Tvrdenia účastníkov konania

129 Ferriere tvrdí, že jeho investícia mala byť preskúmaná v zmysle pravidiel z roku 1994. Vyhlasuje, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho základu.

Pomoc mala byť posúdená na základe kritérií stanovených pravidlami z roku 1994 a nie s odkazom na tie stanovené pravidlami z roku 2001. Komisia v tomto bode taktiež porušila zásadu ochrany legitímnej dôvery.

130 Žalobca uvádza, že bod 82 pravidiel z roku 2001 (citovaných v bode 12 vyššie) je, tak ako je vykladaný Komisiou, protiprávny. Nové pravidlá mohli byť uplatnené na pomoc, ktorá už bola oznámená, iba vtedy, pokiaľ o nej nebolo ešte začaté formálne konanie.

131 Talianska republika tvrdí, že pomoc mala byť posúdená v zmysle pravidiel z roku 1994, ktoré boli v platnosti v čase jej poskytnutia, t. j. 8. októbra 1998, a nie na základe práva platného v čase prijatia napadnutého rozhodnutia.

132 Komisia uvádza, že plánovaná pomoc bola nezlučiteľná so spoločným trhom v zmysle pravidiel z roku 2001 a že by nebola oprávnená ani v zmysle pravidiel z roku 1994.

133 Ďalej tvrdí, že námietka protiprávnosti, pokiaľ sa týka bodu 82 pravidiel z roku 2001, nebola vznesená v žalobe, takže podľa článku 48 ods. 2 rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa je neprípustná. V každom prípade sa bod 82 obmedzuje iba na uplatnenie nového systému v súlade so všeobecnými zásadami práva *ratione temporis*, čo nijako neporušuje zásadu ochrany legitímnej dôvery.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

134 Zlučiteľnosť plánovanej pomoci zameranej na ochranu životného prostredia so spoločným trhom sa posudzuje podľa ustanovení článku 6 ES v spojitosti s článkom 87 ES a v rámci pravidiel Spoločenstva, ktoré Komisia vopred prijala na účely takéhoto skúmania. Komisia je totiž viazaná pravidlami a oznámeniami, ktoré prijala v oblasti dohľadu nad štátnou pomocou, pokiaľ sa neodchyľujú od noriem Zmluvy a sú prijaté členskými štátmi (rozsudok Súdneho dvora z 26. septembra 2002, Španielsko/Komisia, C-351/98, Zb. s. I-8031, bod 53). Dotknuté osoby sa preto môžu na ne odvolávať a súd preskúma, či Komisia dodržala pravidlá, ktoré sama sebe uložila, keď prijímala napadnuté rozhodnutie (rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. januára 2002, Keller a Keller Meccanica/Komisia, T-35/99, Zb. s. II-261, body 74 a 77).

135 V danom prípade musí byť najprv rozhodnuté, ktoré pravidlá Spoločenstva o štátnej pomoci na ochranu životného prostredia mala Komisia uplatniť pri prijímaní svojho rozhodnutia.

136 Námietka protiprávnosti výslovne vznesená v replike je v protiklade s tvrdením Komisie prípustná, keďže predstavuje v bodoch 12 až 18 repliky rozšírenie dôvodu žaloby uplatneného v bode 54 žaloby (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa zo 17. júla 1998, Thai Bicycle/Rada, T-118/96, Zb. s. II-2991, bod 142).

137 Z bodov 81 a 82 pravidiel vyplýva (pozri bod 12 vyššie), že nadobudli účinnosť v deň svojho uverejnenia, teda 3. februára 2001, a že Komisia bola potom povinná uplatniť

ich na všetky oznámené plánované pomoci, aj keď boli oznámené pred ich uverejnením. V protiklade s výkladom žalobcu nie je okamžité uplatnenie nových pravidiel predmetom žiadnej výhrady, a preto nevylučujú vec, ako je táto, v ktorej začalo formálne konanie.

138 Na jednej strane informácie uvedené v bodoch 81 a 82, ktoré sú odvodené od článku 254 ods. 2 ES týkajúceho sa nadobudnutia účinnosti nariadení a smerníc Rady a Komisie, vychádzajú so zásady, že nariadenia orgánov sú bezprostredne uplatniteľné, pokiaľ nie je uvedené inak (rozsudky Súdneho dvora z 10. júla 1986, Licata/CES, 270/84, Zb. s. 2305, bod 31, a z 2. októbra 1997, Saldanha a MTS, C-122/96, Zb. s. 5325, body 12 až 14).

139 Na druhej strane sa tu nemožno oprávnene dovolávať zásady ochrany legitímnej dôvery, keďže sa rovnako ako zásada právnej istoty týka situácií uskutočnených pred nadobudnutím účinnosti nových ustanovení (rozsudok Súdneho dvora z 15. júla 1993, Grusa Fleisch, C-34/92, Zb. s. 4147, bod 22). Ferriere sa nenachádza v takej situácii, ale v dočasnej situácii, v ktorej členský štát oznámil plánovanú novú pomoc Komisii a požiadal o preskúmanie jej zlučiteľnosti s pravidlami Spoločenstva, pričom poskytnutie pomoci závisí od výsledku takéhoto preskúmania. Naviac, keďže, ako už bolo uvedené (pozri bod 77 vyššie), dve po sebe idúce pravidlá sú v podstate rovnaké, žalobcova legitímna dôvera nemohla byť dotknutá.

140 Následkom toho napadnuté rozhodnutie bolo oprávnene prijaté na základe pravidiel z roku 2001, ktoré nadobudli účinnosť 3. februára 2001.

O treťom dôvode týkajúcom sa veci samej založenom na tom, že investícia Ferriere sleduje environmentálny účel, čím ho na tomto základe oprávňuje na pomoc v prospech ochrany životného prostredia

— Tvrdenia účastníkov konania

141 Ferriere tvrdí, že jeho investícia mohla byť predmetom pomoci v prospech ochrany životného prostredia. Napĺňa ciele politiky Spoločenstva v oblasti životného prostredia ustanovené v článku 174 ES a uspokojuje požiadavky smerníc a odporúčaní Spoločenstva. Investícia predovšetkým spôsobí zlepšenie z pohľadu znečistenia ovzdušia, zníženie nebezpečného odpadu, neprípustného obťažovania hlukom a zlepšenia pracovných podmienok, z ktorých posledné dve sú výslovne uvedené v ustanoveniach zavádzajúcich schválenú schému.

142 Žalobca taktiež tvrdí, že bolo možné oddeliť z celkových nákladov náklady vzťahujúce sa na ochranu životného prostredia, ktoré oblasť ohodnotila na 11 miliárd ITL z celkovej sumy investície vo výške 20 miliárd ITL.

143 Komisia nezobrala do úvahy environmentálny účel projektu a svojvoľne zhodnotila, že účel investície bol prevažne ekonomický, zatiaľ čo účelom nového postupu bolo výslovne vytvoriť ekologický systém výroby. Hoci je logické, že nová továreň bude ekonomicky výkonnejšia ako predchádzajúca, valcovacia linka bola stále bezchybne vyhovujúca po stránke funkčnej aj technologickej a bola vymenená inovovaným zariadením na účely zníženia nevýhod, ktoré pre životné prostredie predstavoval starý výrobný postup.

144 Talianska republika tvrdí, že sporná investícia bola určená najmä na základe dôvodov spojených s ochranou životného prostredia.

145 Komisia tvrdí, že pomoc nebola v tomto prípade oprávnená, keďže investícia by bola vykonaná v každom prípade bez ohľadu na ochranu životného prostredia, keďže zníženie neprípustného obťažovania a znečistenia bolo nevyhnutným a skutočným následkom prevažne a nevyhnutne ekonomickej a technologickej voľby. Tiež nie je možné oddeliť dodatočné náklady vzťahujúce sa na hľadisko životného prostredia. Navyše podklady predložené po prvýkrát v replike za predpokladu, že sú prípustné, nemôžu mať vplyv na oprávnenosť napadnutého rozhodnutia, ktoré bolo prijaté na základe informácií predložených v rámci správneho konania.

— Posúdenie Súdom prvého stupňa

146 Komisia posúdila pomoc ako nezlučiteľnú z dôvodov uvedených v bode 30 vyššie, podľa ktorých investícia, ktorá bola určená na výmenu starého zariadenia za inovované, nebola založená na cieľoch týkajúcich sa životného prostredia, ale bola vykonaná z ekonomických a priemyselných dôvodov, čo bráni poskytnutiu pomoci v prospech ochrany životného prostredia. Ďalej uvádza, že výhody ochrany životného prostredia boli sprievodným javom investície, z ktorej nebolo možné oddeliť od celkových nákladov časť investície zodpovedajúcu za ochranu životného prostredia (odôvodnenia č. 29 a 31 až 33 rozhodnutia).

147 Prospech z ustanovení Spoločenstva týkajúcich sa štátnej pomoci na ochranu životného prostredia závisí od účelu investície, na ktorú sa pomoc žiada. Pravidlá z roku 2001 (body 36 a 37, citované v bodoch 10 a 11 vyššie), ktoré sú v tomto ohľade rovnaké ako pravidlá z roku 1994 (bod 3.2.1, citovaný v bode 6 vyššie), tak

uvádzajú investície zamerané na zníženie, odstránenie znečistenia, neprípustného obťažovania alebo prispôsobenie metód výroby, a stanovujú, že iba dodatočné investičné náklady spojené s ochranou životného prostredia môžu byť predmetom pomoci. Spôsobilosť investície spĺňajúcej, medzi iným, hospodárske hľadiská byť pomocou na ochranu životného prostredia predpokladá, že tieto hľadiská nie sú samé osebe dostatočné na odôvodnenie investície vo vybranej forme.

148 Zo štruktúry pravidiel z roku 2001, ktoré sú v tomto ohľade rovnaké ako pravidlá z roku 1994, totiž vyplýva, že nie akákoľvek investícia, ktorá prispôsobuje továreň normám, či už záväzným alebo nie, vnútroštátnym alebo Spoločenstva, ktorá presiahne tieto normy alebo ktorá je uskutočnená pri absencii akýchkoľvek noriem, je spôsobilá byť predmetom pomoci, ale len tá, ktorej skutočným cieľom je takýto vplyv na životné prostredie.

149 Komisia bola preto oprávnená rozhodnúť, že zámer je nezlučiteľný so spoločným trhom, pokiaľ nespĺňa tieto požiadavky.

150 Skutočnosť, že žalobca tvrdí, že jeho investícia prináša zlepšenie z pohľadu ochrany životného prostredia, rovnako ako skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie uznáva prínos investície z pohľadu ochrany životného prostredia alebo zdravia a bezpečnosti pracovníkov, je preto nepodstatná.

151 Prirodzene, je možné, že zámer mohol mať za cieľ zlepšenie hospodárskej produktivity a súčasne ochranu životného prostredia, ale existencia druhého cieľa nemôže byť odvodzovaná od samotného zistenia, že nové zariadenie má menej negatívne účinky na životné prostredie ako staré zariadenie, čo môže byť iba sprievodným javom zmeny technológie z ekonomických dôvodov alebo obnovy

použitého zariadenia. Aby mohol byť cieľ investície týkajúci sa životného prostredia iba sčasti v rovnakom prípade prijateľný, je nevyhnutné potvrdiť, že rovnaký ekonomický výkon by mohol byť dosiahnutý použitím menej nákladného, ale životné prostredie viac poškodzujúceho zariadenia.

152 Výsledok sporu preto nezávisí na otázke, či investícia priniesla zlepšenie životného prostredia, alebo či presiahla existujúce normy týkajúce sa životného prostredia, ale najmä, či bola uskutočnená s cieľom priniesť takéto zlepšenia.

153 V tomto bode žalobca tvrdí, že cieľom nového výrobného postupu bolo urobiť výrobný systém ekologickým, ako bolo podrobne vysvetlené v prílohách B a C jeho žiadosti o pomoc z 26. marca 1997. Tieto dokumenty preukazujú technologický pokrok znázornený novým, plne automatickým výrobným postupom zváraného oceľového pletiva, ktorý má za následok zníženie hluku z továrne a odstránenie emisií prachu. Preto potvrdzujú význam takejto továrne z ekonomického a priemyselného hľadiska, ktorý postačuje na oprávnenosť rozhodnutia investovať.

154 Ferriere taktiež tvrdí, že jeho predchádzajúca továreň bola ešte plne uspokojujúco funkčná, keď sa ju rozhodol zameniť s cieľom získať inovovanú techniku odstraňujúcu negatívne vplyvy starého výrobného postupu na životné prostredie. V tomto ohľade dokumenty predložené po prvýkrát s replikou, ktoré teda neboli oznámené Komisii v správnom konaní, nemôžu mať žiadny vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (pozri rozsudok Belgicko/Komisia, už citovaný, bod 16). Tieto dokumenty naviac ukazujú, že už v rokoch 1993 — 1994 podnik plánoval získať inovovanú továreň. Navyše, skutočnosť, ktorú, zdá sa, Komisia akceptuje v bode 29 napadnutého rozhodnutia, že nová valcovacia linka nespôsobuje zvýšenie výrobnej kapacity, nepreukazuje environmentálny účel investície.

155 Zdá sa, že Ferriere prevádzkoval zariadenie staré viac ako 25 rokov, ktoré sa rozhodol zameniť za nové zariadenie s technologicky inovovaným výrobným postupom, ktorého výkon na ochranu životného prostredia bol rovnaký ako výkon iného moderného zariadenia. Je preto jasné, že investícia nasleduje po rozhodnutí podniku modernizovať svoje výrobné zariadenie a že by bola aj tak v takej forme vykonaná.

156 Komisia preto neurobila chybu v posúdení, keď prijala názor, že nebolo dokázané, že investícia mala skutočne environmentálny účel. Komisia bola oprávnená usúdiť, že prospech investície na ochranu životného prostredia bol sprievodným javom inovovanej továrne. Navyše, analýzy výhod investície z pohľadu pracovných podmienok nie sú v rozpore s dôvodmi, ktoré žalobca uvádza, keďže podľa bodu 6 pravidiel z roku 2001 činnosti zamerané na bezpečnosť a hygienu nie sú týmito ustanoveniami pokryté.

157 Po druhé okrem zistenia, že životné prostredie nebolo účelom investície, napadnuté rozhodnutie uvádza, že náklady investície určené na ochranu životného prostredia nemohli byť oddelené od celkových nákladov operácie. Tento dôvod napadnutého rozhodnutia nie je nadbytočný, keďže cieľ investície týkajúci sa životného prostredia možno vyvodiť z existencie vyšších nákladov projektu vybratého v porovnaní s odlišným, hypotetickým projektom, ponúkajúcim rovnaký ekonomický výkon za menej priaznivých podmienok týkajúcich sa životného prostredia (pozri bod 151 vyššie).

158 V tomto bode Ferriere uvádza, že časť investície týkajúca sa životného prostredia zodpovedá časti celkových nákladov investície, ktorá bola uznaná autonómnou oblasťou Friuli — Venezia Giulia ako oprávnená na pomoc, konkrétne 11 miliárd ITL (5,68 milióna eur).

159 Po písomnej výzve Súdu prvého stupňa, uvedenej v bode 35 vyššie, ktorou vyzval na uvedenie dôkazov, na základe ktorých dodatočné náklady investície týkajúce sa ochrany životného prostredia môžu byť ohodnotené na 11 miliárd ITL z 20 miliárd ITL predstavujúcich celkové náklady investícii, Ferriere iba poukázal na ohodnotenie urobené oblasťou. Na pojednávaní žalobca pripustil, že bolo obťažné vykresliť rozdiel v prípade konania, ktoré samo osebe zlepšilo ochranu životného prostredia, a naznačil, že oblasť vylúčila všeobecné výdavky.

160 Listy od Ferriere oblasti z 26. mája a 26. júna 1998, predložené v spise, ktoré predstavujú detailný rozpočet investície rozdelený na rôzne zložky, neodpovedajú na otázku. Žiadne ďalšie vysvetlenie, ktoré by pomohlo porozumieť metóde vedúcej k záveru, že 11 miliárd ITL predstavuje náklady investície týkajúce sa životného prostredia, nebolo Súdu prvého stupňa poskytnuté. Kým je možné porozumieť obťažnosti pri oddeľovaní nákladov v prípade, ako je tento, kde prospech pre životné prostredie je sprievodným javom výrobného postupu, zásady uvedené v pravidlách z roku 2001, ktoré sú v tomto ohľade obdobné ako pravidlá z roku 1994, vylučujú, aby celkové náklady investície mohli byť predmetom pomoci, a požadujú, aby boli pri dosahovaní cieľa ochraňujúceho životné prostredie zistené dodatočné náklady.

161 Ani žalobca, ani Talianska republika však neposkytli v tomto bode vysvetlenie. Predovšetkým neurčili spôsob použitý autonómnou oblasťou Friuli — Venezia Giulia na určenie sumy investície oprávnenej na pomoc.

162 Následne Komisia mohla oprávnene rozhodnúť v napadnutom rozhodnutí, že nebolo možné oddeliť v investícii výdavky špecificky určené na ochranu životného prostredia.

163 Podľa toho Komisia bola oprávnená rozhodnúť, že investícia Ferriere nebola oprávnená na pomoc v prospech ochrany životného prostredia.

164 Z vyššie uvedeného vyplýva, že Komisia mohla oprávnene vyhlásiť pomoc za nezlučiteľnú so spoločným trhom. Ferriere a Talianska republika nie sú preto oprávnení domáhať sa zrušenia napadnutého rozhodnutia. Žaloba na zrušenie tohto rozhodnutia musí byť preto zamietnutá.

O návrhu na náhradu spôsobenej škody

Tvrdenia účastníkov konania

165 Ferriere tvrdí, že mu bola následkom neoprávnenosti napadnutého rozhodnutia spôsobená škoda z titulu poškodenia slobody podnikania a vlastníckeho práva, v dôsledku začatia formálneho konania, až do ukončenia tohto konania. Keďže nemohol nakladať s pomocou, ktorú mu oblasť bola pripravená poskytnúť, musel si na financovanie investície požičať a bol zbavený možnosti použiť sumu na iné účely.

166 Žalobca uplatňuje náhradu za obdobie, počas ktorého nemohol s pomocou nakladať. Náhrada by sa mala rovnať sume umožňujúcej zaplatiť príslušné úroky a náhradu za peňažné znehodnotenie a mala by byť počítaná od 26. apríla 1999, t. j. od konca dvojmesačnej lehoty nasledujúcej po doručení oznámenia, 25. februára 1999, do dňa, v ktorý Komisia mala uznať pomoc za zlučiteľnú so spoločným trhom.

167 Komisia tvrdí, že nie sú splnené podmienky na uznanie zodpovednosti. Medzi základnými právami len tie, ktoré ochraňujú právnu istotu a legitímnu dôveru, sú teoreticky spôsobilé, aby boli zahrnuté do kategórie pravidiel, ktorých porušenie môže urobiť orgány zodpovedné. Navyše skutočná a jasná povaha porušenia

v predmetnom spore v každom prípade chýba. Žalobca navyše nepreukázal údajný zásah do slobody podnikania a vlastníckeho práva.

168 Komisia ďalej tvrdí, že údajná škoda nie je ani určitá, ani určiteľná, keďže podniky nemajú právo získať štátnu pomoc, ešte menej v stanovený dátum. Dokonca aj pri predpoklade, že pomoc by bola poskytnutá podľa schválenej schémy, oneskorenie jej poskytnutia by nebolo pripísateľné Komisii, ale talianskym úradom, ktoré sa rozhodli oznámiť pomoc a následne odsunúť jej poskytnutie. Návrh na úroky z omeškania nie je, pokiaľ sa týka odškodnenia, podložený. Nakoniec čo sa týka peňažného znehodnotenia, existencia škoda nie je dokázaná.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

169 Návrh Ferriere na odškodnenie predložený podľa článku 235 ES a 288 ES chce preukázať existenciu mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva následkom škody údajne spôsobenej Ferriere v dôsledku neoprávneného rozhodnutia, ktoré sa napáda.

170 Podľa ustálenej judikatúry vznik mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva predpokladá, že žalobca dokázal neoprávnenosť konania, ktoré príslušnej inštitúcie vytýka, existenciu škody a existenciu príčinnej súvislosti medzi týmto konaním a vymáhanou škodou (rozsudok Súdneho dvora z 29. septembra 1982, Oleifici Mediterranei/EHS, 26/81, Zb. s. 3057, bod 16, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 28. novembra 2002, Scan Office Design/Komisia, T-40/01, Zb. s. II-5043, bod 18). Ak jedna z týchto podmienok nie je splnená, žaloba musí byť zamietnutá v celom rozsahu a nie je nevyhnutné zvážiť iné podmienky zodpovednosti (rozsudok Súdneho dvora z 15. septembra 1994, KYDEP/Rada a Komisia, C-146/91, Zb. s. I-4199, body 19 a 81, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 20. februára 2002, Förde-Reederei/Rada a Komisia, T-170/00, Zb. s. II-515, bod 37).

171 Keďže prvá podmienka týkajúca sa mimozmluvnej zodpovednosti Spoločenstva v zmysle článku 288 druhého odseku ES, týkajúca sa neoprávnenosti napadnutého opatrenia, nie je naplnená, žaloba na náhradu škody musí byť zamietnutá v celom rozsahu a nie je potrebné skúmať iné podmienky tejto zodpovednosti, najmä existenciu škody a existenciu príčinnej súvislosti medzi konaním Komisie a vymáhanou škodou.

172 Z vyššie uvedeného vyplýva, že návrh musí byť zamietnutý v celom rozsahu.

O trovách

173 Podľa článku 87 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Článok 87 ods. 4 toho istého rokovacieho poriadku stanovuje, že členské štáty, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastník, znášajú svoje trovy konania.

174 Keďže žalobca nemal vo veci úspech, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu svojich trov konania a trov konania Komisie v zmysle jej návrhov.

175 V súlade s článkom 87 ods. 4 rokovacieho poriadku Talianska republika znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (štvrtá rozšírená komora)

rozhodol a vyhlásil:

1) Žaloba sa zamieta.

2) Žalobca znáša vlastné trovy konania a je povinný nahradiť trovy konania Komisie.

3) Talianska republika znáša svoje vlastné trovy konania.

Legal Tiili Meij

Vilaras Forwood

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 18. novembra 2004.

Tajomník Predseda komory

H. Jung H. Legal